

2019

Årsberetning og rapport

Roger Hasselvoll

[Firmanavn]

01.01.2019

Innhold

1. Innledning.....	3
1.1 Rådmannens kommentar	3
1.2 Årshjul.....	4
1.3 Administrativ organisering	4
1.4 Politisk organisering	5
Årsberetning.....	6
2. Analyse og økonomisk resultat	6
2.1 Økonomisk analyse.....	6
2.1.1 Økonomi	6
2.1.2 Regnskapsmessig mindreforbruk (historisk)	7
2.1.3 Utviklingstrekk driftsregnskapet	8
2.1.4 Netto driftsresultat.....	9
2.1.5 Investeringer.....	10
2.2 Balansen	11
2.2.1 Likviditet	11
2.2.2 Fond.....	11
2.2.3 Lånegjeld	12
2.3 Likviditetsanalyse	13
3. Redegjørelse for andre forhold	13
3.1 Likestilling og mangfold i kommunen.....	13
3.2 Etikk	14
3.3 Diskriminering	14
3.4 Internkontroll	14
3.5 Fortolkning av statlig styringssignal og forventet utvikling i rammebetingelser	15
Årsrapport	15
4. Innbyggerne.....	15
5. Medarbeiderne.....	16
5.1 Ansatte	16
5.2 Nærværsstatistikk / sykefravær	16
5.3 Tillitsvalgte.....	17
6. Fagsjef oppvekst.....	18
6.1 Utviklingsfokus i barnehager og skoler i 2019.....	18
6.2 Grunnskole	18
6.3 Barnehage.....	22
7. Fagsjef helse og omsorg	23

7.1 Organisering og ledelse	23
7.2 Kostratall helse og omsorg.....	25
8. Kultur og samfunn	26
8.1 Tjenestene Kultur og samfunn (netto tall)	27
8.2 Folkebibliotek	27
8.3 Ungdomstiltak, idrett, m.m.	28
7.4 Kommunale musikk- og kulturskoler.....	28
8.5 Bosetting og integreringstjenesten (BIT).....	28
9. Teknisk sjef	29
9.1 Eiendomsforvaltning	29
9.2 Kommuneplanens arealdel / kartverk / leke og rekreasjonsareal	30
9.3 Avfall og renovasjon	30
9.4 Vann og avløp	31
9.5 Samferdsel.....	32

1. Innledning

1.1 Rådmannens kommentar

Rådmannen avlegger med dette årsberetning og årsrapport for 2019.

Kommunen skal i hht til kommuneloven utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. Den skal redegjøre om forhold som er viktige for å bedømme kommunens økonomiske utvikling og stilling, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretas den økonomiske handleevnen over tid. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre betryggende kontroll og en høy etisk standard i virksomheten. Det skal redegjøres for den faktiske tilstanden når det gjelder likestilling i fylkeskommunen eller kommunen. Det skal også redegjøres for tiltak som er iverksatt, og tiltak som planlegges iverksatt for å fremme kjønnslikestilling og for å hindre forskjellsbehandling i strid med likestillingsloven, samt for å fremme formålet i diskrimineringsloven om etnisitet, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven og diskrimineringsloven om seksuell orientering.

Det er også for 2019 gledelig å registrere at kommunen fortsatt har vekst i innbyggertallet og er ved utgangen av året 3884. Dette er en økning på 5. Senere års befolkningsvekst, og forventet vekst i kommende år preger mye av utviklingsarbeidet som for tiden blir gjennomført.

Overhalla kommunen er i kommunal sammenheng en middels liten kommune med 377 medarbeidere som hver dag jobber for å kunne gi brukere og innbygger best mulige tjenester. I tillegg til å levere gode tjenester har 2019 vært preget av mye utviklingsarbeidet. Flere satsinger har hatt som mål å bidra til at barn og unge i kommunen skal kunne ha gode oppvekst og utviklingsmuligheter. Inkluderende barnehage- og skolemiljø. «Ung i Overhalla» med en tverrfaglig arbeidsgruppe som skal se på muligheten for å utvikle blant annet fritidstilbudet i Overhalla.

Planlegging av ny skole på Hunn og uteområdet ved OBUS er igangsatt. Bygging av 18 nye omsorgsboliger er startet. Dette er første trinn i utvikling av helsesentertomta. Skageåsen IV med 14 boligtomter har blitt klart for salg i 2019. 5 av tomtene er bebygd, 3 er håndgitt med betalingsfrist i 2020 og 6 er ledige.

Omstilling og digitalisering har også vært prioritert. Kommunen deltar i kompetanseløft Trøndelag, hvor det er satt søkelys på digital transformasjon. I tillegg skal prosjektet bidra til økt lederkompetanse. Dette skal legge til rette for nye muligheter innenfor tjenesteutvikling i kommunen.

Kommunestyret har bevilget totalt 5 millioner til digitalisering og organisasjonsutvikling. Det er i tillegg mottatt statlig støtte til arbeidet. Helse og omsorg har ansatt prosjektmedarbeider i hel stilling. Innenfor rammen skal en også ha et tilsvarende prosjekt for oppvekt. Forventet oppstart i 2020. Enhetene innenfor helse og oppvekst har i tillegg hatt flere prosjekter knyttet til kompetanseheving.

Det har vært skifte i flere ledende stillinger. Innfor helse og omsorg er det i løpet av året ansatt 3 nye enhetsledere og en har fått ny teknisk sjef. Kommunevalg og politikk opplæring er gjennomført. Arbeidet med nye kommuneplan er igangsatt med involvering av både administrasjon, politikere og skoleelever.

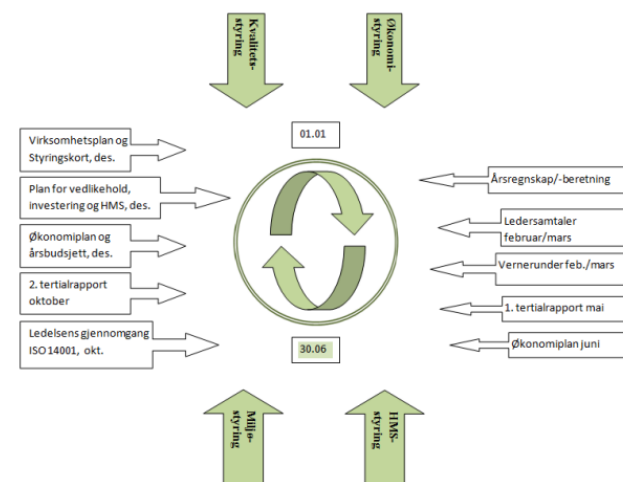
Sykefraværet har i perioder, og har for enkelte enheter vært forholdsvis høyt i 2019. Det er både på leder- og enhetsnivå satt søkelys på nærværarbeidet. Arbeidet vil bli videreført og utvidet til flere enheter i 2020. Det er i første omgang bedriftshelsetjenesten som har gitt faglig bistand i arbeidet.

Kommunens økonomiske rammebetingelser har blitt dårligere i løpet av siste årene. Omlegging av inntektssystem (kommunereform), eiendomsskatt og medfinansiering av privat skole bidrar til reduserte inntekter. Parallelt med økte investeringsbehov og finansutgifter vil dette gi vesentlige omstillingsbehov. Kommunene får stadig nye oppgaver fra staten. Innbyggernes alderssammensetting vil trolig utfordrer helseområdet i kommende år og det forventes færre innenfor oppvekstsektoren. Ved rekruttering av nye medarbeider er en i konkurranse med flere. En bli stadig utfordret på strengere kompetansekravene innenfor tjenestene.

Alle utfordringer og endringer kommunen står ovenfor i kommende år vil kreve hyppigere omstilling av organisering og hvordan en utfører tjenestene. Utfordringen vil være løsbare, men vil kreve hardere prioritering mellom tjenestene. Godt samspill mellom politisk og administrativt nivå vil være avgjørende. Selv med endrede rammebetingelser skal Overhalla kommune også i framtiden fortsette å levere gode tjenester til innbyggerne. Overhalla vil med det fortsatt å være «positiv, frisk og framsynt».

1.2 Årshjul

Plan og styringssystemet består av kommunens overordnede og politiske vedtatte planverk med kommuneplan som overbyggende for alle planer. Årshjulets hovedaktiviteter er Økonomi, HMS, Miljø og kvalitetsstyring. En her kontinuerlig en målsetting om at styring av enhetene skal forenkles og være effektiv, slik at politiske målsetninger og prioriteringer kan styrkes i kommende år. Kommunens oppgaver følger kommuneloven, plan- og bygningslov, øvrige lover og forskrifter, nasjonale føringer og politiske vedtak. Arbeidet med revidert av kommuneplan er igangsatt. Det forventes at samfunnsdelen skal slutføres i kommende år.

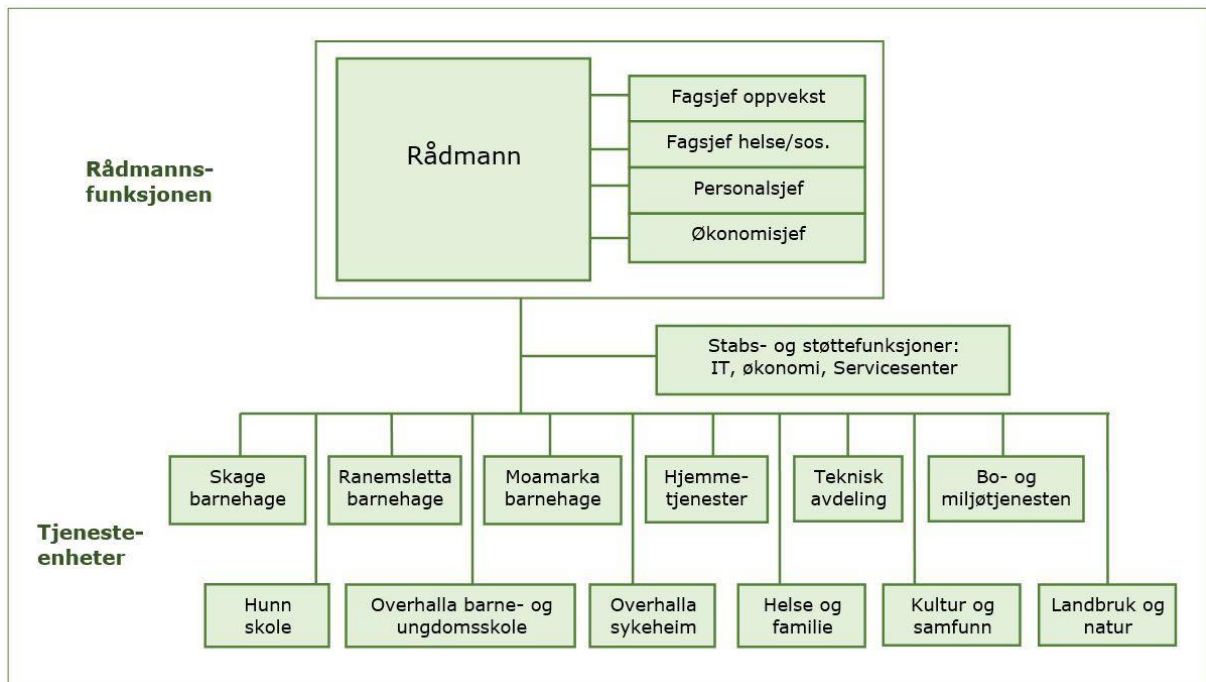

1.3 Administrativ organisering

Kommunen er organisert i to hovednivåer: rådmannsfunksjonen og tjenesteenheter (se info om hver enhet nederst i artikkelen).

I tillegg samarbeider Overhalla kommune med andre kommuner om flere tjenester. Fra 1.1.2020 er Namsos kommune vertskommune for samarbeid om bl.a. barnevern, PPT, NAV, kommuneoverlege, legevakt, lønn og regnskap, IKT og sentralbordtjeneste. Tidligere organisering av samarbeidsområdene gjennom Midtre Namdal samkommune (MNS) er avviklet fra 1.1.2020. Fra samme tidspunkt blir landbruk og natur en egen enhet i Overhalla kommune. Overhalla kommune har felles brann- og redningsvesen med Høylandet kommune og Grong kommune, hvor Grong kommune er vertskommune for brannmannskapene.

Det legges vekt på best mulig samhandling mellom rådmannsfunksjonen, stabs-/støttefunksjonene og de enkelte tjenesteenhetene.

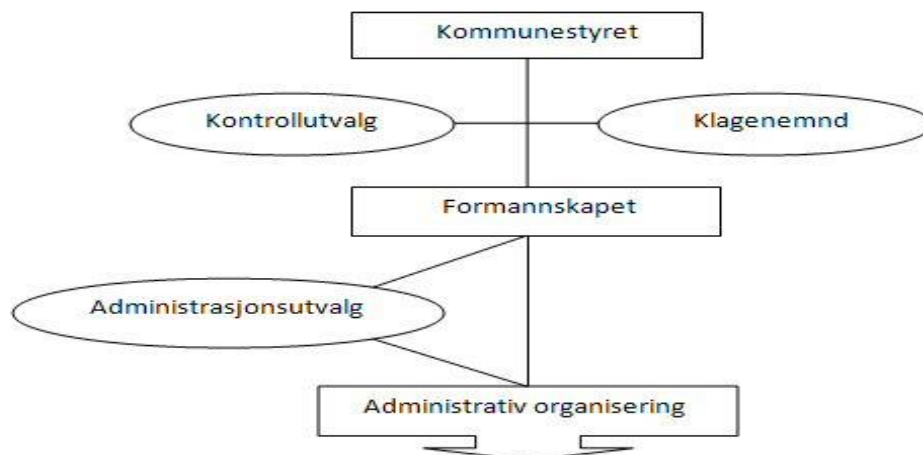

1.4 Politisk organisering

Kommunestyret med 21 medlemmer er øverste politiske organ og fatter vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet av lov eller delegasjonsvedtak.

Formannskapet på 7 medlemmer er driftsstyret for kommune. I tillegg er det fast utvalg for plansaker.

I tillegg til kontrollutvalg, klagenemnd og administrasjonsutvalg har kommunen eget elderråd og råd for personer med funksjonsnedsettelse.

Årsberetning

2. Analyse og økonomisk resultat

2.1 Økonomisk analyse

2.1.1 Økonomi

Årsregnskapet for 2019 viser et regnskapsmessig mindreforbruk på 6.448.000 kroner og utgjør 3 % av kommunens driftsramme på 250 millioner kroner. Mindreforbruk knyttes i hovedtrekk til:

- 1,2 mill. høyere skatte- og rammetilskudd (inntekt, formue, eiendomsskatt og konsesjonsavgift)
- 0,9 mill. merinntekt integreringstilskudd (4 nye flyktninger i desember)
- 1,5 mill. økte netto finansinntekter (1,6 renteinntekter)
- 2,9 mill. netto besparelse ordinær drift (herav MNS 1,2 mill.)

	Regnskap	Rev budsjett	Avvik	Korr	Korr avvik
Skatt på inntekt og formue	93 413 054	94 904 000	-1 490 946		-1 490 946
Ordinært rammetilskudd	155 553 476	153 071 000	2 482 476		2 482 476
Skatt på eiendom	11 478 068	11 300 000	178 068		178 068
Andre direkte eller indirekte skatter	442 194	391 203	50 991		50 991
Andre generelle statstilskudd 1)	10 764 085	9 214 000	1 550 085	-684 000	866 085
Sum frie disponible inntekter	271 650 877	268 880 203	2 770 674		2 086 674
Renteinntekter og utbytte 2)	6 911 735	2 500 000	4 411 735	-2 783 922	1 627 813
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsm)	0	0	0		0
Renteutg., provisjoner og andre fin.utg.	11 304 053	11 148 000	156 053		156 053
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidle)	0	0	0		0
Avdrag på lån	13 509 431	13 510 006	-575		-575
Netto finansinnt./utg.	-17 901 749	-22 158 006	4 256 257		1 472 335
	Regnskap	Rev budsjett	Avvik	Korr	Korr avvik
Politiske styringsorganer	-6 078 709	-3 958 248	2 120 461		2 120 461
Stabs- og støttefunksjoner	15 586 789	15 338 419	-248 370		-248 370
Fagområde oppvekst	94 412 572	95 243 128	830 556		830 556
Fagområde helse/sosial	85 529 921	85 028 876	-501 045		-501 045
Fagområde kultur og samfunn	9 582 335	10 114 032	531 697		531 697
Fagområde teknisk	40 057 786	38 273 845	-1 783 941	684 000	-1 099 941
Skatter, rammetilskudd, renter og avdrag	-14 533 215	-17 220 192	-2 686 977	2 783 922	96 945
Midtre Namdal Samkommune	26 236 011	27 395 000	1 158 989		1 158 989
Sum til fordeling drift	250 793 492	250 214 860	-578 632	3 467 922	2 889 290
REGNSKAPSMESSIG MINDREFORBRUK					6 448 299

Kommunen har mottatt i underkant av 1,5 millioner kroner mindre i *skatt på inntekt og formuen* enn budsjettet. Dette er en vekst på under 1% sammenliknet med året før. Nasjonalt har kommunene hatt en skattevekst på 4,7 % sammenliknet med 2018. Hadde Overhalla fulgt samme veksten som landsgjennomsnittet skulle inntekt vært 4,3 millioner kroner høyere. Pr. innbygger utgjør Overhallas skatteinntekt 75 % av landsgjennomsnittet mot 79 % i 2018. Overhalla får kompensert en del av svikten via inntektsutjevning (inkludert i rammetilskuddet) og utgjør 2,3 millioner kroner over budsjett.

Andre generelle statstilskudd har blitt 1,5 millioner kroner over budsjett. Posten består av *tilretteleggingstilskudd* private boliger, integreringstilskudd og rentekompensasjon. Merinntekten kommer av manglende budsjettering av et Husbanktilskudd på 684.000 kroner. Tilskuddet er utbetalt til innbyggere og framkommer som en utgift under Fagområdet teknisk (uten budsjetttramme, netto 0). Som det framgår av tabellen ovenfor har en korrigerert for dette. I tillegg ble det bosatt 4 nye flyktninger like før årsskifte. Dette bidrog med 845.000 kroner i økt integreringstilskudd.

Renteinntekter og utbytte viser en merinntekt på 4,4 millioner kroner. Av dette er 2,8 millioner kroner aksjeutbytte fra NTE AS. 20 % av utbytte er overført Namdal regionråd og resterende avsatt til

bundet driftsfond. Brutto gir dette vesentlige avvik, men netto påvirker ikke dette regnskapsresultat da avsettingen framkommer som en utgiftspost på rammeområdet *Skatter, rammetilskudd ...*

Politiske styringsorganer: besparelsen knyttes til reduserte pensjonsutgifter på 2 millioner kroner innenfor rammeområdet. Samlet for hele kommuner var det budsjettetert med 22,2 millioner i pensjonskostnader. Regnskapet viser en besparelse på 64.000 kroner.

Stabs- og støttefunksjon: forbruk 250.000 kroner over budsjett på 15,3 millioner kroner (2%). Hovedårsaken knyttes til utgifter med rekrutteringsarbeidet for nye ledere og høyere tilskudd til andre trossamfunn enn budsjettetert.

Oppvekst: 830.000 kroner (0,9%) i besparelse av en ramme på 95 millioner kroner. I hovedsak er utgifter med barnehagedrift blitt lavere enn antatt. Noen prosjekter er ikke gjennomført i hht til budsjett. Dette gir reduserte utgifter.

Helse og omsorg: Med en ramme på 85 millioner kroner er det et samlet overforbruk på 500.000 kroner (0,6%). Tilskudd til *ressurskrevendebrukere* har blitt lavere enn budsjettetert (621.000 kroner i tap) som følge av at ordningen er stramme inn. Høyere «bunnfradrag» og begrensninger av hva som dekkes av direkte utgifter med brukerne.

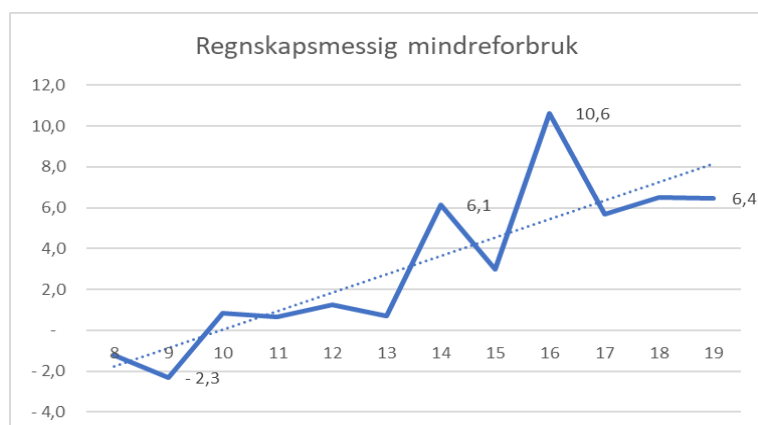
Kultur og samfunn: Besparelse på 500.000 kroner. Det vesentligste av besparelse gjelder *Bosetting og integreringstjenesten* som har mottatt noe mer i tilskudd til ekstraordinære tiltak.

Teknisk etat: Overforbruk på 1,8 millioner kroner. Korrigert for *utbedringstilskudd* fra Husbanken som framkommer som en ekstraintekt under «andre generelle statstilskudd» regnskapsskjema 1A (utgiften på rammeområdet for teknisk etat) er netto overforbruk 1,1 millioner kroner. 700.000 kroner knyttes til kommunal bygningsmasse og 290.000 kroner innenfor samferdsel. For kommunal bygningsmassen har innleie av renholdsvikarer, energikostnader og mindre husleieinntekter bidratt til overforbruket.

Samkommunen har for 2019 en samlet besparelse på 6,2 millioner kroner. Av dette har finansutgiften bidratt med 3,8 millioner kroner. Overhallas andel av dette blir 1,2 millioner i forhold til revidert budsjett.

2.1.2 Regnskapsmessig mindreforbruk (historisk)

Kommunen har siden 2010 hatt et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd). Overskuddet viser hvor mye mindre kommunen netto har brukt i forhold til revidert budsjett. Overskuddene har stort sett vært et resultat av høyere skatteinntekter og god økonomistyring innenfor rammeområdene. (Tallen i tabellen under er i millioner kroner).

2.1.3 Utviklingstrekk driftsregnskapet

Driftsinntekter

Egne inntekter (brukerbetaling, andre salgs- og leieinntekter) er redusert med ca 4,5 millioner kroner siste år. Selvkosttjenesten har i flere år gått med overskudd, og selvkostfondene har blitt vesentlige. Selvkostgebyrene er med blitt redusert. Dette gir 1,7 millioner kroner mindre i inntekter. Redusert avtale om levering av mat til Namdal rehabilitering og stengt kantine har gitt 1,4 millioner kroner mindre i inntekter for sentralkjøkkenet. Lavere belegg ved sykeheimen har redusert vederlagsbetaling ca. en million kroner. Utleie av kommunale boliger har blitt redusert med 270.000 kroner og barnehage og sfo har blitt 210.000 kroner lavere.

Overføring med krav til motytelser har økt med 3 millioner kroner. De fleste av posten gjelder øremerkede tilskudd til prosjekter. I tillegg har en mottatt 1,6 millioner kroner mer i syke- og fødselspenger enn året før. 300.000 kroner i økt momskompensasjon. Retaksering av grunnlag for eiendomsskatten ga også en økning i eiendomsskatten.

Driftsinntekter (mill kr)	2015	2016	2017	2018	2019
Brukerbetalinger	14	15	16	17	18
Andre salgs- og leieinntekter	27	27	27	31	26
Overføringer med krav til motytelse	37	38	34	40	43
Rammetilskudd	135	147	146	146	156
Andre statlige overføringer	17	18	22	13	11
Andre overføringer	1	0	2	1	0
Skatt på inntekt og formue	75	82	89	93	93
Eiendomsskatt	6	7	7	7	11
Andre direkte og indirekte skatter	0	0	0	0	0
Sum driftsinntekter	313	335	343	348	359

Driftsutgifter

Lønnsutgiften har en total økning på ca. 3% i løpet av siste år. Isolert har fastlønn økt med 4%. Det er samme antall ansatte (377), men antall årsverk er redusert fra 299 til 298. Vikarutgiften har økt med ca. 500.000 kroner fra 2018 og utgjør 13 millioner for 2019 som er en økning på 4%.

Overtidsgodtgjørelsen økte fra 1,3 millioner kroner til 1,8 millioner. Dette har en sammenheng med høyt sykefravær og utfordrende å skaffe vikarer med riktig kompetanse.

Introduksjonsstønad er redusert med en million kroner. Påløpt lønn ble bokført første gang 2018. Regnskapsteknisk har dette gitt en nettoeffekt som reduserer utgiften med 1,5 millioner kroner.

Pensjonsutgiften har totalt økt med 1,7 millioner kroner (8%) siste år og er 23,6 millioner kroner inkl. arbeidsgiveravgiften.

Kjøp av varer og tjenester har økt med 2%.

Driftsutgifter	2015	2016	2017	2018	2019
Lønnsutgifter	151	162	172	175	180
Sosiale utgifter	29	28	30	30	32
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.prod	41	42	42	41	44
Kjøp av tjenester som erstatter tj.prod	41	44	49	55	54
Overføringer	20	21	24	23	24
Avskrivninger	12	11	14	15	16
Fordelte utgifter	- 2	- 3	- 5	-	-
Sum driftsutgifter	292	306	326	339	349

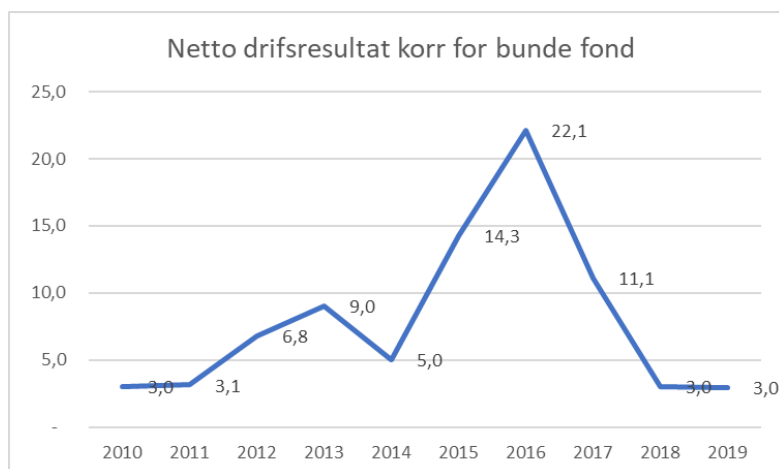
Finansutgifter

Netto har renteutgiften økt med 4 million kroner siste år. Finansutgiften har totalt økt med 7-8 millioner kroner siden 2015. Den forventes å øke ytterligere i kommende år som følge av store investeringsbehov.

Netto finansutgifter i mill. kr	2 015	2 016	2 017	2 018	2 019
Renteinntekter	2,3	2,7	2,8	2,0	4,0
Renteutgifter og låneomkostninger	9,5	9,5	9,5	9,3	11,3
Avdrag på lån	9,9	9,6	12,6	12,1	13,5
Sum netto finansutgifter	17,1	19,1	22,0	21,4	24,8
Årlig økning		1,9	3,0	- 0,6	3,4
Årlig økning i %		11 %	16 %	-3 %	16 %
Utbytte					2,9

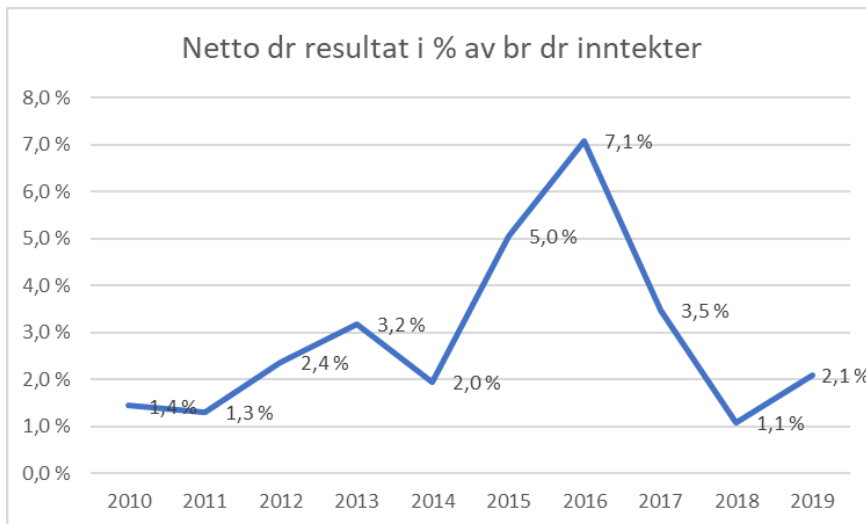
2.1.4 Netto driftsresultat

Netto driftsresultat viser hva kommunen har til rådighet for å dekke overføringer til investeringsregnskapet og avsetninger til fond (styrking av egenkapital). Det var budsjettert med et underskudd på 4,7 millioner kroner. Endelig resultat viste et overskudd på 7,5 millioner kroner. Korrigert for øremerkede ordninger (Bundne driftsfond) ble endelig overskudd 3 millioner kroner. Tabellen under viser resultatet fra 2010 (tall i mill. kr). Gode skatteinntekter har vært en viktig faktor for årene med store overskudd. Økte finanskostnader og reduserte rammeoverføringer gjøre det krevende å budsjettere med slike overskudd i kommende år.

Ofte bruk nøkkeltall for å vurdere kommuneøkonomien er *netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter*. Grafen under viser ukorrigert tall og ble for 2019 2,1%. Anbefalt nivå er 1,75% som

skal sikre at en har en økonomi som følger blant annet inflasjon og i tillegg bygge opp reserver som skal kunne brukes når en for årlig svingninger i økonomien.

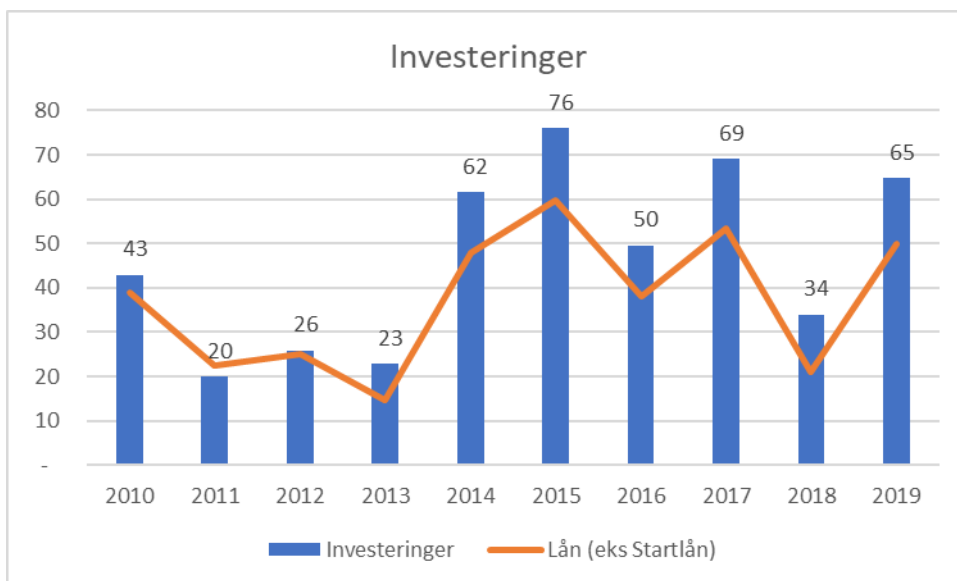

2.1.5 Investeringer

Det er investert for 64,8 millioner kroner i 2019 som er finansiert med 50 millioner kroner i bruk av lån. Sammenliknet med revidert budsjett er det en besparelse på 2,8 millioner kroner som i det vesentligste knyttes til framdriften med varmeanlegg/ ventilasjon for helsesenteret og administrasjonsbygget og utskifting av gateløp. Besparelsen er saldert med redusert bruk av lån.

	Regnskap	Rev budsjett	Avvik
Investeringer i anleggsmidler	64 802 780	67 598 875	2 796 095
Utlån og forskutteringer	3 740 000	3 700 000	- 40 000
Kjøp av aksjer og andeler	832 219	833 000	781
Avdrag på lån	2 537 109	2 380 000	- 157 109
Dekning av tidligere års udekket	-	-	-
Avsetninger	1 000 000	1 000 000	-
Årets finansieringsbehov	72 912 108	75 511 875	2 599 767
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	53 751 612	55 787 465	2 035 853
Inntekter fra salg av anleggsmidler	3 715 021	3 023 010	- 692 011
Tilskudd til investeringer	-	-	-
Kompensasjon for merverdiavgift	11 811 268	13 218 400	1 407 132
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	2 801 207	2 650 000	- 151 207
Andre inntekter	-	-	-
Sum ekstern finansiering	72 079 108	74 678 875	2 599 767
Overført fra driftsregnskapet	833 000	833 000	-
Bruk av tidligere års udisponert	-	-	-
Bruk av avsetninger	-	-	-
Sum finansiering	72 912 108	75 511 875	2 599 767
Udekket/udisponert	-	-	-

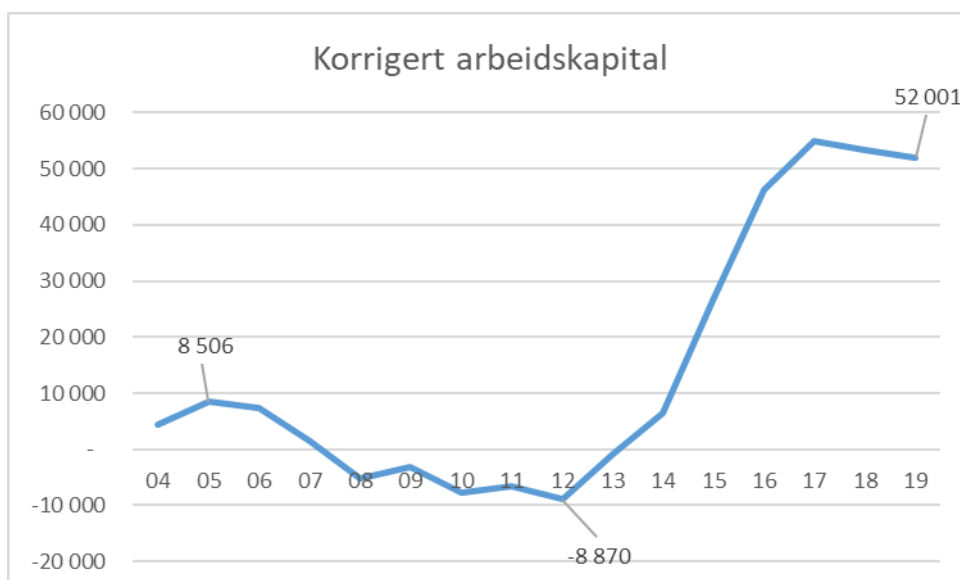
I tillegg til en målrettet styrking av kommunens økonomi har en hatt en offensiv investeringsplan. Siden 2010 er det investert for 467 millioner kroner som er finansiert med 371 millioner kroner i bruk av lån. Investeringen knyttes til alle typer tiltak som vann og avløp, samferdsel og kommunale bygg.

2.2 Balansen

2.2.1 Likviditet

Som følge av den beviste prioriteringen med styrking av fond har likviditeten blitt meget god. Utviklingen i arbeidskapitalen viser at kommunens betalingsevne har bedret seg vesentlig fra 2012 og fram til i dag. For å fremskaffe den reelle betalingsevnen har en korrigert omløpsmidlene og den kortsiktige gjelden for premieavvik og ubrukte lånemidler. I tillegg har kommunen hatt ubrukte lånemidler som skal brukes til finansiering av prosjekter. Bundne fond som er øremerkede midler, er fortrinnsvis tenkt brukt i påfølgende år. I tillegg til å gi uttrykk for likviditeten viser også utviklingen i arbeidskapital soliditeten i kommunens økonomi. Tabellen viser hvordan kommunens økonomi har utviklet seg siste tiåret med stramme rammer og organisatoriske/ politiske grep som er foretatt.

2.2.2 Fond

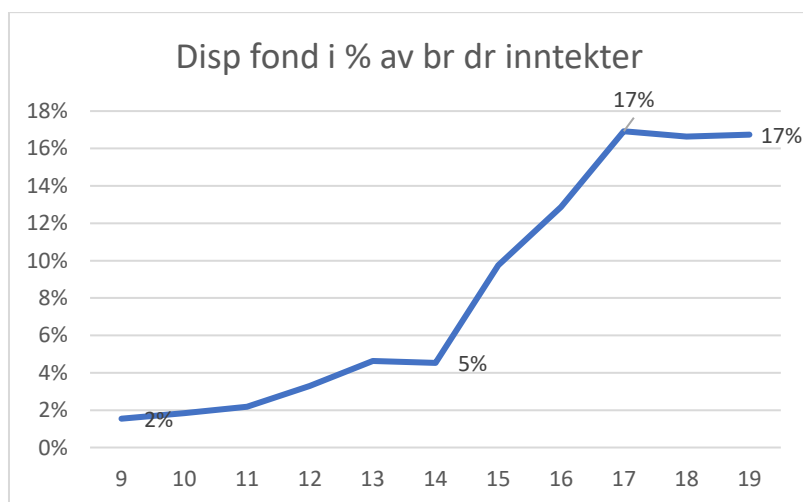
Totalt har kommunen en fondsbeholdning på 82 millioner ved utgangen av 2019. Herav 60 millioner kroner i disposisjonsfond. Fondet er bevist styrket i foregående år som for å kunne dekke fremtidig økte kapitalkostnader.

(Tall i mill. kr)	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Disposisjonsfond	13,2	30,5	43,1	58,1	57,9	60,1
Bundne driftsfond	4,8	6,3	7,9	8,7	9,4	14,0
Ubundne investeringsfond	6,9	7,2	7,3	4,7	6,5	7,5
	25	44	58	72	74	82

Selvkostfondene innenfor vann, avløp, feiing, slambehandling og renovasjon er redusert noe i løpet av siste år. For 2020 er det budsjettert med 1,7 millioner kroner i bruk.

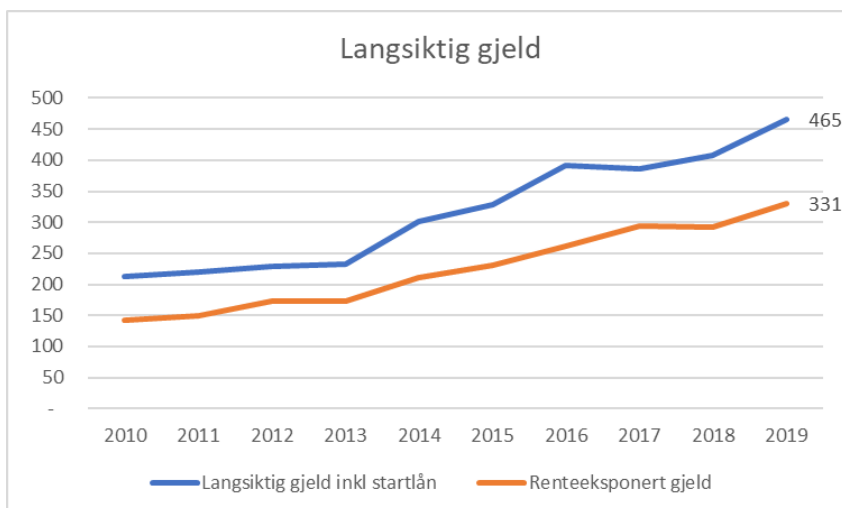
(tall i kr 1000)	2015	2016	2017	2018	2019
Overskudd vannavgift	2652	3909	4504	4027	3642
Overskudd avløp	1260	1543	2031	2371	1473
Slambehandling	0	0	0	19	84
Feiervesen	920	835	628	508	259
Renovasjonsordningen	389	272	160	97	83
	5221	6559	7323	7022	5541

Disposisjonsfondet i % av brutto driftsinntekter er for 2019 17 %. Anbefalt bør nøkkeltall være mellom 5 og 10 % for å ha en sunn og bærekraftig økonomi.

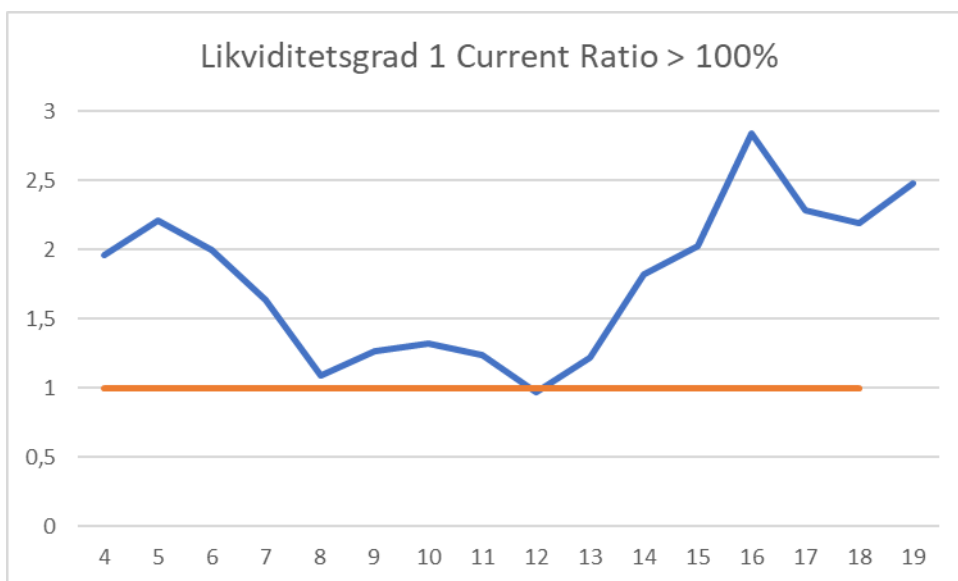
2.2.3 Lånegjeld

Kommunens langsiktige gjeld har vært økende i senere år og var ved utgangen av 2019 465 millioner kroner. En del av den kommunale gjelden er selvfinansierende. En mottar rentekompensasjon fra Husbanken, renter og avdrag for videreutlån (Startlån) og en vil til tider ha lånemidler som ikke er disponert (ubrukte lånemidler). Korrigert for dette viser kommunens renteksponerende gjeld som ved utgangen av 2019 var 331 millioner kroner.

2.3 Likviditetsanalyse

Likviditetsgrad 1 viser omløpsmidler i forhold til kortsiktig gjeld og viser soliditeten til kommunen (vi har korrigert for ubrukte lånemidler og bundne fond/øremerkede ordninger). Nøkkeltallet er sammenliknbart mellom årene da det ikke påvirkes av lønn og prisveksten. Det anbefales at nøkkeltallet bør være over 100 %. (Omløpsmidlene er høyere enn den kortsiktige gjelden)

3. Redegjørelse for andre forhold

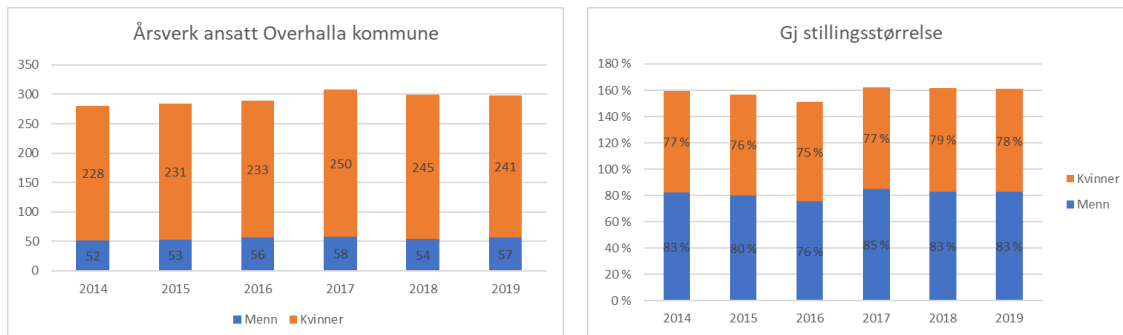
3.1 Likestilling og mangfold i kommunen

I henhold til likestillingsloven plikter alle kommuner å jobbe aktivt, målrettet og planmessig for likestilling mellom kjønnene innenfor virksomheten. Overhalla kommunes arbeidsplasser skal kjennetegnes av inkluderende og med like muligheter uavhengig av seksuell orientering, funksjonsnivå, kjønn og etnisitet.

Kommunens arbeidsgiverpolitiske reglementer / relevante planer er utformet for å bidra til å skape likestilling og motvirke diskriminering jf diskrimineringsloven og diskriminerings- og tilgjengelighetsloven (f.eks. Etske retningslinjer, Arbeids- og ansettelsesreglement,

Lønnsstrategiplan, Handlingsprogram for Helse, miljø og sikkerhet m.fl.). Disse styringsdokumenter praktiseres fortløpende og blir gjennomgått og repetert i ledersamlinger etc.

For 2019 har det vært 241 kvinner og 57 menn ansatt i kommunen. Kvinner har noe lavere stillingsstørrelse 78% mot 83 % for menn.

3.2 Etikk

I enhver organisasjon møtes etiske utfordringer både i møte med personlige holdninger og ferdigheter, ulike valgsituasjoner, organisasjonskultur og innen ledelse. Etikk er systematisk refleksjon over hvordan ting kan være, hva som er rett og galt, godt og ondt, rettferdig og urettferdig i ulike situasjoner.

Etikk handler også om å bli enige om et sett av verdier, hvordan verdien skal komme til syne i praksis og om å forstå konsekvenser av handling. Det er de faktiske handlingene hos ansatte og folkevalgte som danner grunnlaget for kommunens omdømme hos innbyggerne. Det har høy prioritet å sikre høy etisk standard i virksomheten. Kommunestyret har tidligere vedtatt Etske retningslinjer for Overhalla kommune. Det er en klar holdning at høy etisk standard skal prege alle organisasjonsnivå og tjenesteområder av den kommunale virksomheten. Temaet er viet økende oppmerksomhet de senere år både i form av konkrete tiltak som er planlagt / iverksatt fra sentraladministrasjonen og slike som er initiert og gjennomført innenfor de ulike tjenesteområder og tjenesteenheter. Etikk er også sentral i folkevalgtopplæringen.

3.3 Diskriminering

Alle kommunale bygg utformes etter krav om universell utforming og er tilgjengelig for alle.

Diskriminering er et viktig element i opplæringen i skolene i mange fagplaner og fag.

Holdningsskapende arbeid gjøres også gjennom kommunens deltagelse i MOT.

3.4 Internkontroll

Kommunestyret behandlet i 2018 «helhetlig ROS» analyse som er en overordnet analyse av risiko for uønskede hendelser. Analysen er også i ettertid godkjent av Fylkesmannen. Risiko analyser er et viktig redskap for å sikre bedre kontroll av tjenestene og blir stadig oftere brukt i den daglige driften for å sikre en bedre kvalitet.

Overhalla kommune vedtok nytt økonomireglement i 2013 (revidert mars 2017) som legger grunnlaget for den økonomiske internkontrollen. MNS lønn og regnskap utarbeider rutine og internkontrollsystem på et detaljert nivå.

I 2017 ble arbeidet med etablering/ anskaffelse av nytt felles kvalitets- og avvikssystem igangsatt. Systemet dekker alle fagområdene.

3.5 Fortolkning av statlig styringssignal og forventet utvikling i rammebetingelser

Det kommunale selvstyret er en viktig verdi i det norske samfunnet. Den statlige styringen av kommunene og fylkeskommunene skal baseres på rammestyring, veiledning og dialog. Fra Staten er det kommunisert at inntektssystemet skal bidra til sterke og levende lokalsamfunn, likeverdig tjenestetilbud, tilrettelegging for kommunereform og mer rettferdig fordeling av tilskudd. Omlegging av inntektssystemet i forbindelse med kommunereformen og trekk for medfinansiering av privat skole har redusert kommunen inntekter uten at en har fått tilsvarende reduksjoner på utgiftssiden. I opprinnelig budsjett 2019 var det forventet en nominell vekst på 1,8 %. Endelig regnskap viser en økning på 4 % og en kommunal deflator på 2,8%. Det forventet vider i 2020 en nominell vekst 1,7%, korrigert for oppgaveendring en reell vekst på 1,1 %. Forventet lønns- og prisstigning på kommunale tjenester på 3,1%.

Lav arbeidsledighet, stor etterspørsel etter arbeidskraft har gitt høye lønnsoppgjør i senere år og det kan se ut som dette vil vedvare på kort sikt. Kommunenes gode pensjonsordninger hvor arbeidstaker dekker 2 % av utgiften selv har også hatt en stor økning i senere år. Dette påvirker i stor grad kommune økonomien da det meste av kommunal tjenesteproduksjon blir utført av ansatte og vil være vanskelig å mekanisere.

En registrerer at stadig mer av de statlige øremerkede overføringene blir innlemmet i kommunens rammer. Dette er i utgangspunktet positivt for selvstyre og lokal demokratiet. Men det kommer også mer og mer lovbestemmelser om krav til tjenestene. Det er innført bemanningsnormer både for grunnskole og barnehage. I statsbudsjettet for 2020 ble det blant annet vist til en omlegging av dagens øremerkede tilskudd til frivillighetssentralene hvor innbyggertallet skal brukes som en fordelingsnøkkel. For Overhalla gir dette en vesentlig reduksjon av overføringene.

Muligheten for å kreve inn eiendomsskatt er også betydelig redusert. Eiendomsskatt av *verker og bruk* er i ferd med å bli fastet ut. Promillen for bolig og fritidseiendommer er redusert fra 7 til 4 promille fra 2021. I tillegg ble grunnlaget for beskatningen for bolig og fritidseiendommer redusert med 30% fra 2020.

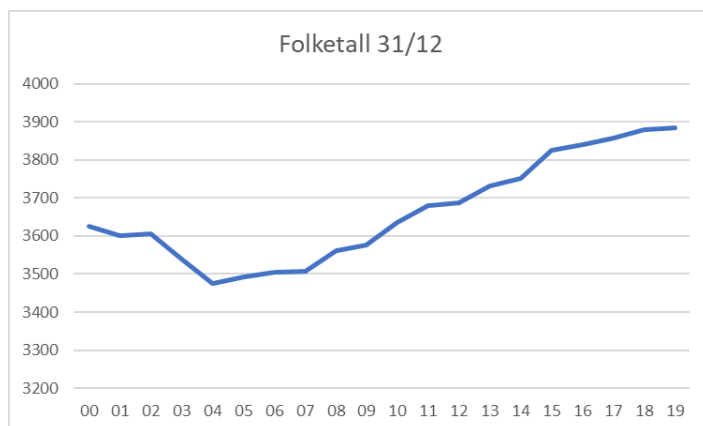
Det er i vedtatt økonomiplan for 2020-2023 tatt høyde for kjente sentrale endringer. Planen er vedtatt i økonomisk balanse med vesentlig bruk av fond.

Årsrapport

4. Innbyggerne

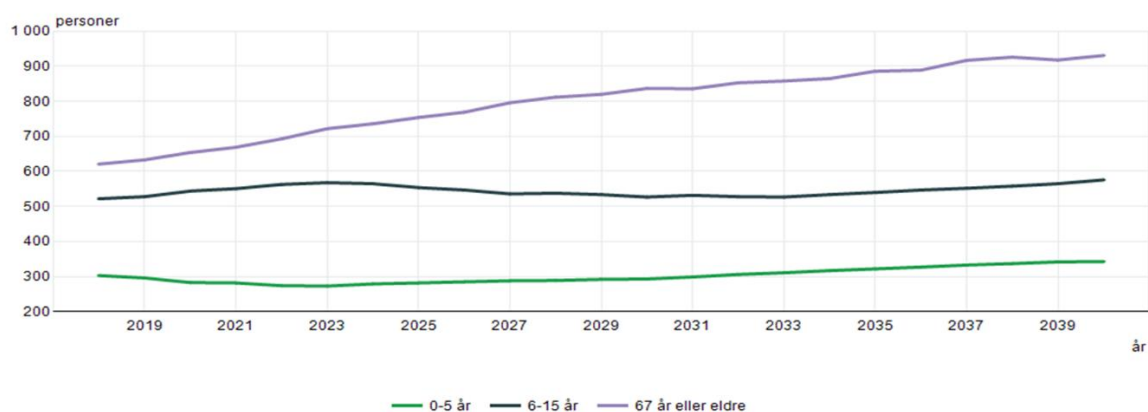
Overhalla hadde en stor befolkningsnedgang fram 2004 og har etter da hatt en årlig vekst. Samlet vekst siste 12 år er 408 og er 3884 ved utgangen av 2019.

Middelsprognosen for befolkningsutvikling utarbeidet av Statistisk sentralbyrå viser at det fortsatt forventes en vekst i kommende år. Prognosen viser en vekst fram til 2040 på 650 innbyggere (18%). Skulle framskrivingen stemme vil en være 4500 innbyggere i 2040. 300 av veksten vil være innbyggere over 67 år. For barn i

aldere 0-5 år forventes det en nedgang. Dette er den gruppen hvor det er den største usikkerhet med prognosetallene. Vider forventes den en økning i grunnskolegruppen, men vil avta etter 2023.

11668: Framskrevet folkeemengde 1. januar, etter alder og år. Overhalla, Hovedalternativet (MMMM).

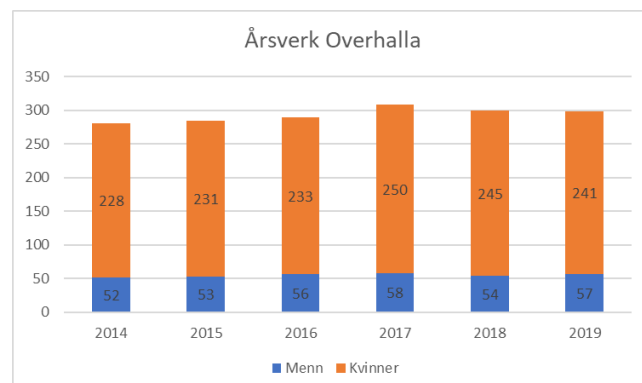
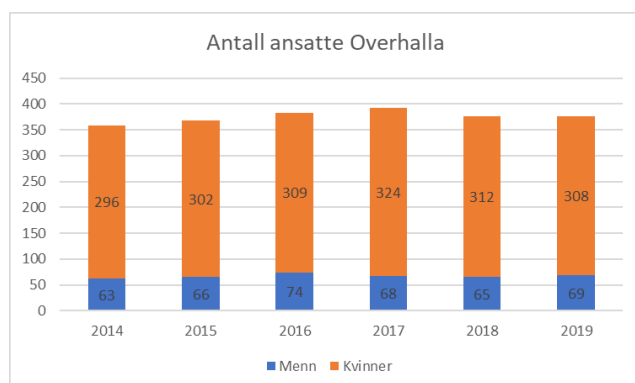

Kilde: Statistisk sentralbyrå

5. Medarbeiderne

5.1 Ansatte

Ved utgangen av 2019 hadde en 377 ansatte som er fordelt på 298 årsverk. 82 % av ansatte er kvinner som har gjennomsnittlig stillingsstørrelse 78%. Menn har gjennomsnittlig 83% stilling.

5.2 Nærværstatistikk / sykefravær

Sykefraværprosent 2016-2019	2016	2017	2018	2019
Overhalla kommune	9,5	8,8	8,5	10,2
Gj.nitt norske kommuner (fom. 4. kvartal 2018 tom. 3 kvartal 2019)	9,87	9,9	9,8	9,8

Sykefravær fordelt på egenmelding og sykemelding av ulik varighet

Overhalla kommune	Egenmelding	Sykem.	Sykem.	Sykem. 17-56 dg	Sykem. > 56dg	Totalt
		1-3 dg	4-16 dg			
2016	1,2	0	0,7	1,6	6	9,5
2017	1,3	0,1	0,6	1,3	5,5	8,8
2018	1,5	0,1	0,7	1,6	4,6	8,5
2019	1,3	0,2	0,5	1,4	6,8	10,2

Sykefravær turnuspersonale i %

	2016	2017	2018	2019
Overhalla kommune	11,3	10,9	10,3	13,0
Gj.nitt norske kommuner	12,0	12,0	11,9	11,8

Sykefravær etter kjønn i %

Overhalla kommune	2016	2017	2018	2019
Kvinner	10,70	10,00	9,20	11,10
Menn	4,40	3,80	5,60	6,70

Sykefraværet var høyt i 2019, høyere enn gjennomsnittet for norske kommuner og høyere enn noe enkelt år tidligere i Overhalla kommune. Økningen gjaldt særlig langtidsfraværet over 56 dager. Rådmannen ser alvorlig på denne utviklingen. Det er igangsatt et nærværprosjekt som skal bidra til å snu utviklingen og forhåpentlig til lavere fravær. Nærværprosjektet gjennomføres først i én av barnehagene (Skage) og i de fire enhetene i helse- og omsorgstjenestene. Bedriftshelsetjenesten er involvert som støtte til gjennomføringen. Tiltakene i prosjektet er prioritert og utformet på grunnlag av involvering av tillitsvalgte og ansatte (tiltakene handler bl.a. om samtaler / tettere oppfølging av enkeltansatte, oppfølgingsrutiner, fagsamlinger, prioriterte organisatoriske og psykososiale tiltak, ledelsesprogram mv).

5.3 Tillitsvalgte

Samarbeidet med tillitsvalgte anses som god. Fagforbundet har hovedtillitsvalgt i 60 % stilling og Utdanningsforbundet 20 %. I tillegg er Fellesorganisasjonen og Sykepleieforbundet representert. Tillitsvalgte deltar på enhetsledersamlingene, informasjons- og drøftingsmøter med ledelsen, lønnsforhandlinger og ansettelser.

6. Fagsjef oppvekst

6.1 Utviklingsfokus i barnehager og skoler i 2019

I 2019 har vårt hovedfokus i barnehager og skoler vært videre arbeid med **inkluderende barnehage- og skolemiljø (IBS), fokus på språkopplæring bl.a. gjennom samarbeid med Skrivesenteret i Trondheim, arbeid med innføring av nye læreplaner, utbygginger og fokus på ledelse og ledelsesutvikling.**

Fra høsten 2018 har vi hatt en ekstra utviklingsveileder i 50% stilling kombinert med jobb i PPT for å støtte ledere og ansatte i barnehagene og skolene både teoretisk og praktisk i arbeidet med inkluderende barnehage- og skolemiljø. Denne stillingen fortsetter også i 2020 og er delvis finansiert gjennom statlige midler. I skolene og barnehagene er det gjennomført foreldresamlinger i løpet av 2019 med fokus på foreldrenes rolle i arbeidet for å skape godt barnehage- og skolemiljø. Fra august 2019 har vi også forsterket arbeidet med språkopplæring gjennom at lokal logoped har fått utvidet stillingen fra 50 til 100% i 2 år gjennom statlige utviklingsmidler. Hun har en koordinerende funksjon b l a i samarbeidet med Skrivesenteret.

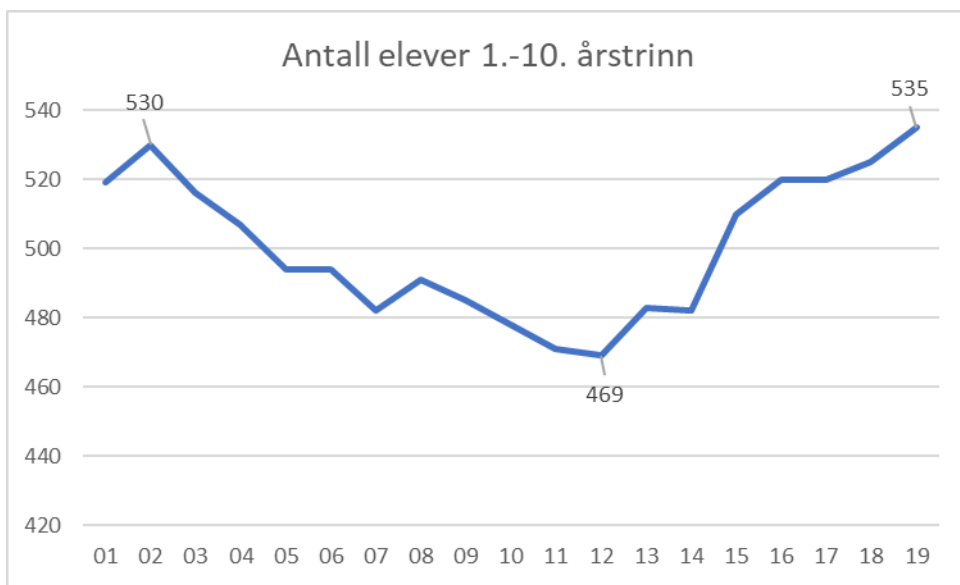
Fra skolestart høsten 2019 har arbeidet med **fagfornyelsen (nye læreplaner)** blitt intensivert og det har foregått samarbeid med de andre kommunene i Midtre Namdalen gjennom statlige kompetanseutviklingsmidler (DEKOM). 2 av kommunens skoleledere har avsluttet rektorutdanning i og en av barnehagelederne har avsluttet styrerutdanning i 2019. I tillegg har kommunen deltatt i statlig veiledning der fokuset har vært ledelse og ledelsesutvikling.

Planlegging i forbindelse med utbygging av Hunn skole har hatt stort fokus hele 2019. Det samme gjelder utvidelse/tilrettelegging av barnehagetilbudet i Ranemsletta barnehage. Etter at utbygging er gjennomført både i Gammelstua barnehage og Ranemsletta barnehage våren 2020, vil det ikke i nærmeste framtid lenger være behov for midlertidige barnehageløsninger for å oppfylle kravet om barnehageplasser. I tillegg har det vært stort fokus på nærværsproblematikk i barnehagene.

6.2 Grunnskole

Elevtall grunnskole

Kommunen hadde fra 2000 årsskifte og fram til 2012 en vesentlig nedgang i elevtallet. I ettertid og fram til i dag har en hatt en årlig vekst. Grunnskolene i Overhalla har inklusive private til sammen 535 elever ved utgangen av 2019. Prognose fra SSB viser at det fortsatt forventes en vekst fram til 2023. (tallene viser både kommunal og privat grunnskole).

Elevtall pr skole viser at Hunn skole hadde en økning på 18. Obus og Montessori er tilnærmet uendret på barnetrinnene. Elevtallet på ungdomstrinnet går tilbake. Framskrivning viser at Hunn skole fortsatt vil få en vekst i noen år. Når den avtar, vil veksten komme på ungdomstrinnet.

Skole/ år	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23	23/24	24/25	25/26	26/27	27/28
1. - 7. trinn											
Hunn	149	150	168	173	184	179	177	178	178	178	177
Montessori	38	42	41	37	35	35	34	33	33	31	28
Obus	194	187	188	185	175	171	152	146	146	143	152
Sum	381	379	397	395	394	385	363	357	357	352	357
8. - 10. trinn											
Montessori		18	14	24	22	21	15	15	14	15	17
Obus	140	126	124	124	136	145	168	161	153	150	143
Sum	140	144	138	148	158	166	183	176	167	165	160
1. - 10. trinn	521	523	535	543	552	551	546	533	524	517	517

Kompetanse grunnskole

I 2015 kom det et krav om at alle som underviser i grunnskole skulle ha relevant utdanning med minimum 30 studiepoeng i norsk, samisk, norsk tegnspråk, matematikk eller engelsk for barnetrinnet og 60 studiepoeng i samme fag på ungdomstrinnet. Kravet gir tilbakevirkende kraft, dvs. at det er en god del ansatte lærere som ikke oppfyller kravet. Det gjennomføres årlig videreutdanning av egne ansatte for å kunne oppfylle kravet. I 2019 var det 2 som sluttførte videreutdanningen på våren og 5 nye startet på høsten.

Andel undervisning gitt av undervisningspersonale med godkjent utdanning økt i løpet av siste år. Med en andel på 97 % er en oppe på nivå med både fylket og samlet for gjennomsnitt for landet.

	15	16	17	18	19
Undervisning med godkjent utdanning (kom	97 %	93 %	99 %	92 %	97 %
Undervisning med godkjent utdanning (privat)			62 %	100 %	92 %
Trøndelag fylke				92 %	97 %
Nasjon	96 %	96 %	96 %	96 %	96 %

Ressurser i grunnskole

Høsten 2018 ble normen for øvre grense av hvor mange elever per lærer en skal ha i grunnskolen. 16 elever pr lærer i 1.-4., og 21 elever per lærer på 5.-10. Høsten 2019 ble normen skjerpet ytterligere med 15 og 20 elever pr elev på henholdsvis 1.-4. og 5.-10. trinn. Tall fra Utdanningsdirektoratet viser at Overhalla tilfredsstilte lovkravet i 2019.

Kommunal grunnskole	Norm	18/19	19/20
Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn	15	14,5	14,8
Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7. trinn	20	16,5	14,3
Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10. trinn	20	15,1	16,6

Samme tall fra Utdanningsdirektoratet viser at kommunens private grunnskole ikke tilfredsstillte kravet for lærertetthet for 1.-4. trinn, men er godt innenfor på 5.-10. trinn.

Privat grunnskole	Norm	18/19	19/20
Lærertetthet i ordinær undervisning 1.-4. trinn	15	26,1	22,3
Lærertetthet i ordinær undervisning 5.-7. trinn	20	10,3	10,5
Lærertetthet i ordinær undervisning 8.-10. trinn	20	11,3	7,5

Samlet for kommunens to grunnskoler har antall lærertimer økt siste år. Timer pr elev viser at en var på nasjonalt nivå før privat grunnskole ble etablert. 2019 tall pr elev viser at Overhalla har prioritert å bruke vesentlig mer enn både gjennomsnittet i fylke og landet.

	15	16	17	18	19
Lærertimer som gis til undervisning (Kommunale grunnsk)	29 588	32 320	31 986	33 709	36 029
Antall elever kommunale skoler	510	520	484	465	480
Undervisningstimer totalt per elev (Overhalla kommune)	58	62	66	72	75
Undervisningstimer totalt per elev Trøndelag				61	61
Undervisningstimer totalt per elev Nasjonalt	58	58	59	60	61

En sammenlikning av driftsutgiften pr elev viser en økning for Overhalla på 10 % siste år. Sammenliknet med nasjonal økning var den på 4 %. Overhalla har prioritert å bruke 3170 mer enn gjennomsnittet i fylket, og 5700 mer enn gjennomsnittet i landet pr elev. Omregnet i forhold til antall elever i kommunal grunnskole (480) viser det at en har bruk mellom 1,5-2,7 millioner kroner mer enn fylket og nasjonen. Ca 80 % av driftsutgiftene disponeres til lønn.

	15	16	17	18	19
Driftsutgifter per elev (Kommunal)	107 351	110 441	108 342	115 329	126 959
Driftsutgifter per elev (Trøndelag)					123 789
Driftsutgifter per elev (Nasjonalt)	105 630	108 511	112 208	116 183	121 243

Spesialundervisning:

Elever som ikke får tilfredsstillende utbytte av opplæringen, har rett på spesialundervisning. PP-tjenesten utreder og gir råd om tilråding til skolen om elever har behov for slik undervisning. Slik undervisning vil ofte være ressurskrevende og det vil være viktig at en får til en god organisering.

Overhalla fikk en økning siste år. Sammenliknet med fylket er det en mindre andel av elevene som får slik undervisning, men flere enn landsgjennomsnittet og sammenligningsgruppe 2.

	2015	2016	2017	2018	2019
Andel som får spesialundervisning (Overhalla)	7,6	8,5	7,3	7,4	8,4
Andel som får spesialundervisning (Trøndelag)	8,9	8,7	8,5	8,7	9,2
Andel som får spesialundervisning (Nasjonalt)	9,1	8,8	8,9	8,6	7,9
Andel som får spesialundervisning (Gruppe 2)	7,9	7,8	7,9	7,9	7,8

Læringsresultater

Årets nasjonale prøver for ungdomstrinnet (8. trinn) viser at en fikk en tilbakegang i samtlige fag, og er nede på samme nivå en hadde i 16/17. Sammenliknet med fylket og landsgjennomsnittet har en dårligere resultater.

Nasjonale prøver ungdomstrinnet (8. trinn)	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	2019-2020	Trøndelag	Nasjonalt
Engelsk	48	47	51	50	47	49	50
Lesing	48	47	51	49	47	50	50
Regning	48	45	50	46	44	49	50

Grunnskolepoeng er et mål for det samlede læringsutbytte for elever som sluttvurderes med karakterer. Poengene benyttes som kriterium for opptak til videregående skole. Grunnskolepoeng er gjennomsnittet av avsluttende karakterer.

Etter en nedgang i 2018 ble det en forbedring siste år. Avgangseleven hadde ellers forholdsvis bra resultater i nasjonale prøver i 2017/18. Overhalla er likevel under gjennomsnittet i Trøndelag og landet. Private grunnskoler har bedre resultat i fylket og landet. Privat skole i Overhalla hadde lavere skår enn kommunegjennomsnittet i 2019.

Grunnskolepoeng 10. trinn (kommune)	2014-2015	2015-2016	2016-2017	2017-2018	2018-2019	Privat
Overhalla kommune	38,6	41,8	41,7	39,7	40,1	38,6
Trøndelag fylke				41,4	41,5	43,4
Nasjonalt	40,7	41,1	41,4	41,7	41,9	43,7

Skolefritidsordningen

En større andel av barn i kommunal grunnskole 1.-4. trinn hadde SFO plass siste år. Sammenliknet med fylket og nasjonalt er det færre som benytter seg av tilbudet i Overhalla.

Andel barn 1.-4. klasse kommunal skole som har SFO	2015	2016	2017	2018	2019
Overhalla	50,7	46,9	46,4	35,6	41,4
Nasjonalt	59,4	59,1	58,7	58,3	58,7
Trøndelag / Nord-Trøndelag	44,1	44,2	44,6	58,5	59,2

6.3 Barnehage

Antall

For 2019 har det vært 195 barn i kommunale barnehager og 30 i den private barnehagen. Barn under 3 år krever dobbelt så stor bemanning som de over. For å få sammenliknbare tall regner en de minste som 2. Omregnet antall barn viser at en i 2019 hadde totalt 300 med barnehageplass i Overhalla. Dette er en nedgang fra året før på 35.

Antall barn i barnehage Overhalla	2015	2016	2017	2018	2019
Omregnet antall barn privat bhg	38	44	44	36	41
Omregnet antall barn kommunal bhg	291	286	292	299	259
Totalt	329	330	336	335	300

Kompetanse i barnehage

Høsten 2018 ble pedagognormen i barnehagene skjerpet inn. Det ble krav om at det minimum skulle være en pedagogisk leder per 7 barn under tre år, og 14 for de over. Tall fra *barnehagefakte.no* viser at alle barnehagene i kommunen har vært godt innenfor kravet. I tillegg har nesten 50% av ansatte formell kompetanse som barnehagelærer.

Barnehage lærere	Antall pr barn	Andel av bemanning
Ranemsletta	9,8	47 %
Skage	12,9	46 %
Moamarka	6,7	60 %
Gammelstua	10,3	44 %
Gj snitt Overhalla kommune	11,0	43,20 %

Ressurser i barnehage

I tillegg til pedagognormen er det en bemanningsnorm som stiller krav til at en har en bemanning som tilsvarer minimum en ansatt per tre barn under tre år, og en ansatt per seks barn over tre år. I Overhalla har en prioritert å ha en høyere bemanning en minimumskravet. Overhalla har også en høyere bemanning enn gjennomsnittet for kommunale barnehager i fylket og nasjonalt.

Barn per ansatt	2017	2018	2019
Ranemsletta	5,2	5,2	4,5
Skage	4,7	5,3	5,3
Moamarka	5,1	5,2	3,3
Barlia		5,6	
Gammelstua	5,7	4,7	4,6
Overhalla gj snitt kommunal bhg	4,9	5,3	4,9
Landsgj snitt kommunal bht	5,9	5,7	5,7
Fylkesgj snitt kommunale bhg	6,0	5,8	5,7

Resultat

Alle landets barnehager får tilbud å delta på en årlig spørreundersøkelse utarbeidet av Utdanningsdirektoratet. En får via undersøkelsen dokumentert foreldretilfredsheten. Undersøkelsen har ca. 30 spørsmål og deles inn i 5 indekser:

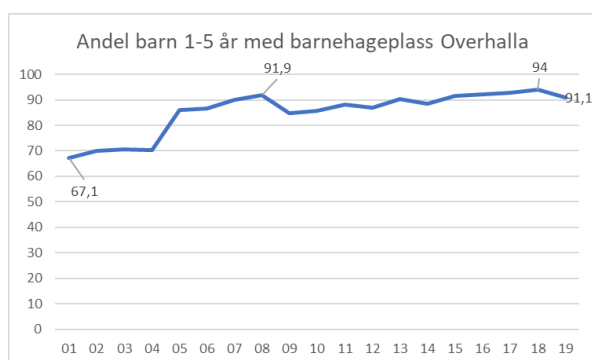
- Total tilfredshet
- Ute- og innemiljø
- Barns utvikling
- Informasjon
- Barnets trivsel.

Gjennomgående for de kommunale barnehagene er at barns trivsel og utvikling skårer best, mens ute- og innemiljø og informasjon er noe lavere. Samlet er tilfredsheten i 2019 på 4,4 for Overhalla på en skala som går til 5. Sammenliknet med fylket og nasjonen kommer en noe dårligere ut.

Tilfredshet	2018	2019
Ranemsletta	4,5	4,4
Skage	4,4	4,2
Moamarka	3,9	4,1
Gammelstua	4,7	4,8
Gj snitt Overhalla	4,4	4,4
Trøndelag	4,5	4,6
Nasjonalt	4,5	4,5

Dekningsgrad

Med en statlig målsetting om fullbarnehagedekning og flere arbeidsaktive med større stillinger, har andel barn i aldre 1-5 år med barnehageplass vært økende siste 15-20 årene. Den høyeste andelen hadde en i 2018 på 94 %, som ble redusert noe i 2019 (91%). Nasjonalt var det 92,4% som hadde barnehage plass og 90,6% i fylket.

7. Fagsjef helse og omsorg

7.1 Organisering og ledelse

Helse og omsorg er organisert i 4 enheter, helse og familie (33 ansatte), bo –og miljøtjenesten (34 ansatte), sykeheimen (74 ansatte) og hjemmetjenesten (30 ansatte).

Når det gjelder ordinær drift viser en til årsrapporten i virksomhetsplanen fra hver enhet.

Kommunalt øyeblikkelig hjelp døgntilbud (KØHD/KAD) og utskrivningsklare pasienter (USKP).

Kommunene skal sørge for tilbud om øyeblikkelig hjelp døgnopphold til innbyggerne (KØHD). Statistikken under viser en stabil gjennomstrømming av pasienter på akuttavdelingen de siste fire årene. Det er bra at aktiviteten og presset på avdelingen er forutsigbar og at sykeheimen organiserer seg for å ta imot KØHD-pasienter i tider med stort press på langtidsplassene. Det gjør at kommunen bidrar til å senke presset på sykehuset i tillegg til at det er et godt tilbud til innbyggerne.

Statistikken på utskrivningsklare pasienter fra sykehuset er også stabilt, i tillegg hadde ikke kommunen overliggere i sykehus i 2019.

Akuttavdelingen	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
USKP- innlagt	24	29	52	64	73	59	68	58	54
KØHD-innlagt	12	46	44	46	40	35	25	28	30
KØHD-dagbehandling	8	10	26	40	usikkert	23	21	usikkert	13
Overliggere USKP på sykehus	0	0	0	0	0	0	3	7	0

Friskliv, lærings- og mestringstilbud

Samhandlingsreformen anbefalte kommunene å prioritere folkehelse og frisklivssatsing for å hjelpe innbyggerne med livsstilsendring og dermed forebygge sykdom.

Friskliv hadde følgende tilbud i 2019; frisklivsresept (helsesamtale+ treningsgruppe) 2 grupper x 3 måneder, bramat-kurs, gruppetilbud til deprimerte (KID), mestringkurs i belastning(KIB), mestringkurs for ungdom (DU), ulike gruppetreninger (til seniorer, barn/unge og ansatte) og ukentlig poliklinikk-tilbud til mennesker med kreft, diabetes og lungesykdommer.

Nytt tilbud i 2019 var tilbud til personer med søvnevansker.

Digitaliseringsprosjekt

Dette var et nytt prosjekt fra mars 2019. Søkte tilskudd og mottok kr 1 million fra fylkesmannen, i tillegg til at kommunestyret vedtok å drifte prosjektet med fondsmidler. Fondsmidlene settes på vent til den dagen fylkesmannen ikke prioriterer prosjektet i like stor grad. Ansatte en prosjektleder i hel stilling for 3 år.

Første året ble brukt til en stor kartleggingsrunde blant ansatte og innbyggere. Funn blir brukt til tiltak. Følgende tiltak ble gjennomført i 2019:

- Digital vaktbok
- Digitale arbeidslister
- Digital signatur gitt medisiner alle enheter
- Digital avtalebok psyk. Tjeneste
- Telefoniløsninger, mobilt bedriftsnett-sett over funksjoner
- Utvikling av velferdsteknologi, innovasjon, utprøving av ny teknologi
- Søkte prosjektmidler for digital opplæring av innbyggerne

Trainee- ordning for nyutdannede sykepleiere

Overhalla kommune samarbeider med sykehuset Namsos om et Trainee- prosjekt for nyutdannede sykepleiere i samhandlingsrommet mellom kommuner og helseforetak. Det ble planlagt oppstart høsten 2018, men pga. for liten søknad til stillingene måtte en utsette oppstarten til høsten 2019.

Det lyktes å rekruttere bare 3 trainee-sykepleiere, som ble fordelt med 1 sykepleier i Overhalla og 2 på sykehuset. Trainee-sykepleierne skal rullere i både kommune og sykehus i 2 år. Dette er en ordning der målet er bl.a. rekruttering, samhandling, kompetanseheving og utvikling av gode pasientforløp. Kommunen mottok kr 200 000 til dette prosjektet i 2019, og ansatte en prosjektleder i 20 %.

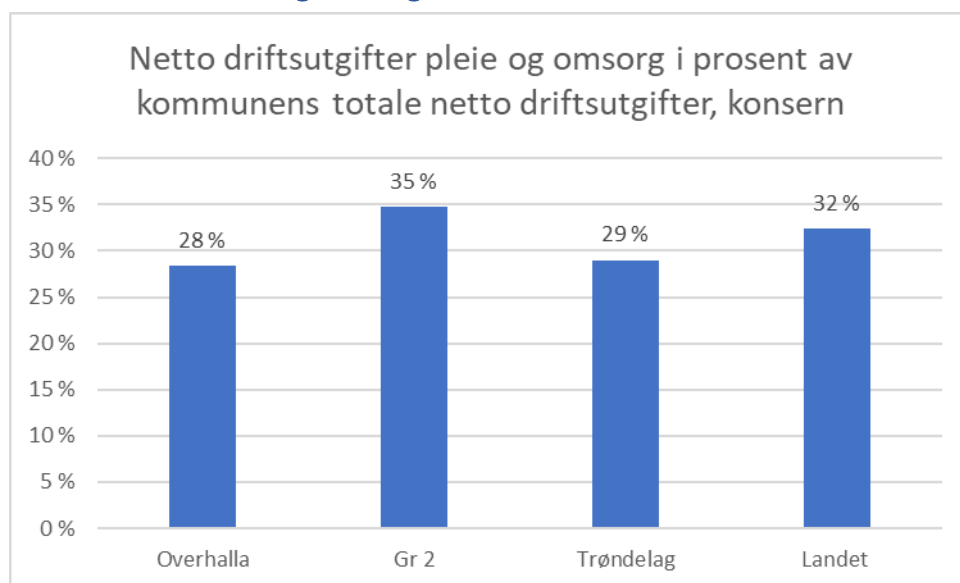
Helseplattformen

Helseplattformen er programmet som skal anskaffe og innføre ny pasientjournal for hele Midt- Norge, både kommuner og sykehus. Dette er en felles løsning som følger pasienten hos fastlege, på sykehus, hos private spesialister og i kommunal helse og omsorg. Helse Midt-Norge RHF og Trondheim kommune eier programmet, og 84 kommuner i Midt –Norge er opsjonskommuner. Kontrakter mellom eierne og EPIC ble inngått i 2019 og første innføring er i 2021 (St. Olav og Trondheim kommune).

Trondheim kommune leder kommunene i Midt-Norge med innføringen. Det ble bestemt at kommunene involveres regionvis med egne innføringsledere.

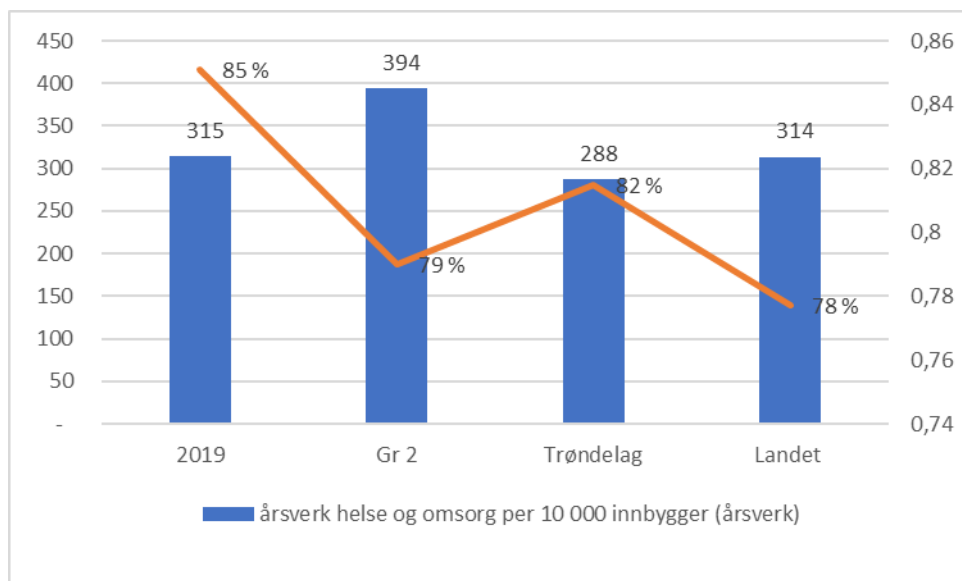
Det er stor aktivitet og Overhalla kommune engasjerer seg med deltakelse i faggrupper, fagekspertgruppe og i beslutningsnivå 3. Det planlegges å legge frem en sak til kommunestyret i løpet av høsten 2020 med spørsmål om å utløse opsjonen.

7.2 Kostratall helse og omsorg

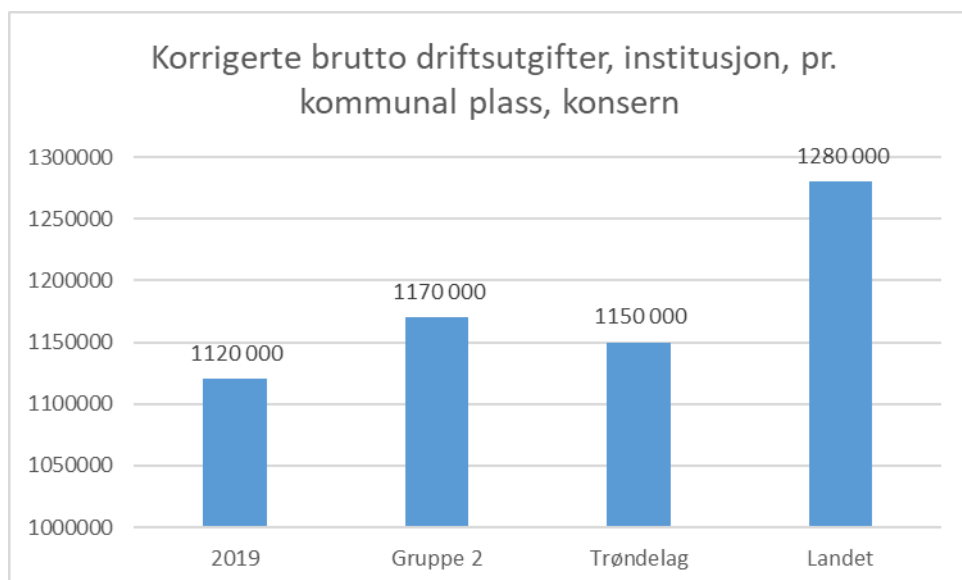

Overhalla bruker like stor andel av sitt totale budsjett til pleie og omsorg som gjennomsnittet i Trøndelag. Sammenliknet med landet og Kostragruppe 2 bruker en noe mindre. Forskjellen kan skyldes både demografiske forskjeller og omfanget av tjenestene.

Ser videre på årsverk, har Overhalla en høyere andel enn gjennomsnittet i Trøndelag. Men til sammenlikning har Overhalla den høyeste andelen med helseutdanning.

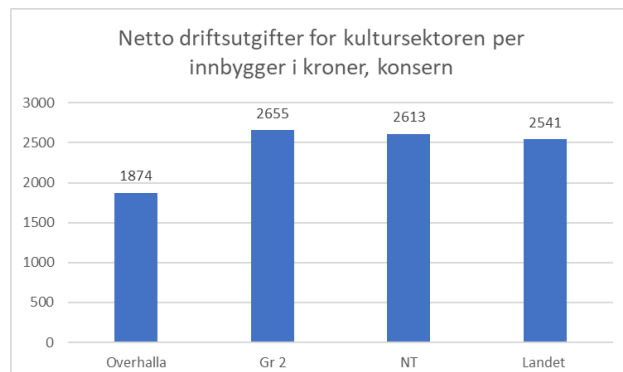
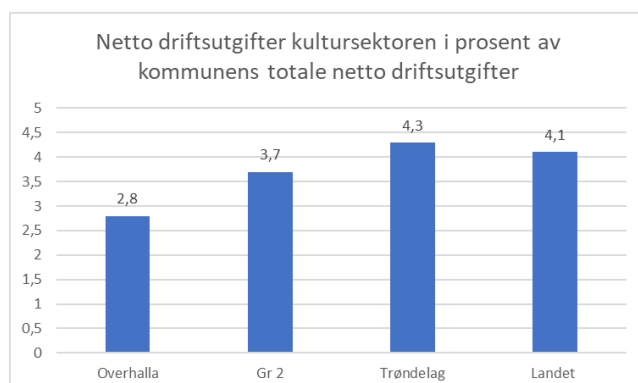
En institusjonsplass kostet i 2019 i overkant av en million kr. Dette er en økning på 3% fra året før. I sammenlikningen under har Overhalla de laveste utgiftene med drift av institusjon.

8. Kultur og samfunn

2,8 % av kommunens netto driftsutgifter er brukt til kultursektoren i 2019. Dette er en økning fra 2018 hvor den var på 2,3%. Snittet i Trøndelag og landet er på henholdsvis 4,3 og 4,1 %.

Pr innbygger har Overhalla lavest utgifter på kultursektoren. Det ble for 2018 brukt 1874 kroner per innbygger som er en økning fra året før på 30%. Dette er lavere enn hos de en har valgt å sammenlikne seg med. Mye av kulturtilbudet i kommunen er tuftet på frivillighet og fremkommer sådan ikke som en kommunal kostand.

8.1 Tjenestene Kultur og samfunn (netto tall)

(tall i kr 1000)	2015	2016	2017	2018	2019
Aktivering av innbyggere	94	0		-158	4
Aktivering eldre og funksjonshemmede	25	51	59	264	20
Andre kulturaktiviteter	876	878	786	878	726
Annet barne- og ungdomsarbeid	51	106	86	69	29
Annet kulturvern	56	1	30	45	20
Folkebibliotek	722	752	615	911	903
Friluftsliv	153	151	166	151	131
Grendehus og kulturlokaler	52	53	60	59	27
Idrett	362	404	472	466	510
Kulturminnevern	2	37	7	-1	-7
Kulturskole	1552	1572	1498	1 334	1374
Kunstformidling	60	54	59	36	13
Museer	92	96	143	115	103
Tilskudd kulturarbeid	49	67	58	46	87
Ungdomsklubb	476	504	538	549	454
	4622	4726	4577	4 764	4 394
Voksenopplæring	-593	-144	-624	0	
Sosial rådgivning flyktninger	1938	-335	-111	51	-453
Flyktningemottak mindreårige Skage boas	-1308	737	353	5	0
	4659	4984	4195	4 820	3 941

8.2 Folkebibliotek

Antall besøk i folkebiblioteket per innbygger viser at Overhalla ligger en god del over de en har sammenliknet seg med. Dette kan knyttes trolig til at kommunens bibliotek er brukes mye av skolen.

Besøk i folkebibliotek per innbygger (antall)	Overhalla	Gr 2	Trøndelag	Landet
2019	11,40	4,00	6,00	4,60
2018	10,80	3,80	5,80	4,80
2017	9,10	3,90	7,70	4,70
2016	10,40	3,90	8,50	4,70

8.3 Ungdomstiltak, idrett, m.m.

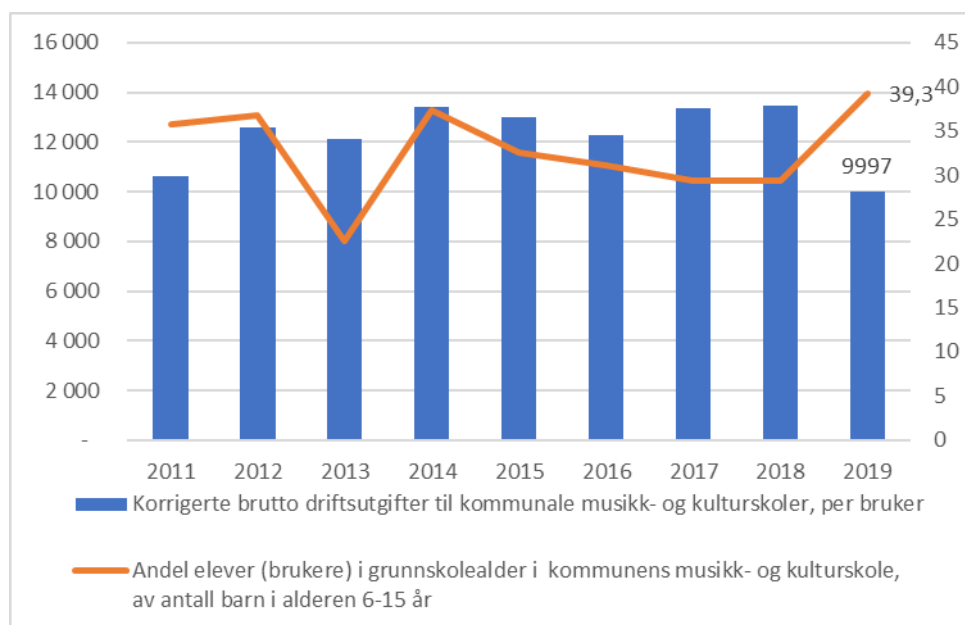
Overhalla brukte 133 kr pr innbygger til idrett i 2019. Sammenliknet med gjennomsnittene i KOSTRA-gruppe 2, Trøndelag og landet er dette noe lavere i Overhalla.

Det er brukt 270 kr til aktivisering av barn og unge per innbygger i alderen 6-15 år i 2019 og er en økning fra året før.

Netto driftsutgifter pr innbygger	2015	2016	2017	2018	2019	Gr 2	Trøndelag	Landet
Aktivitetstilbud barn og unge	130	153	171	137	270	136	213	184
Idrett og tilskudd til andre idrettsanlegg	99	107	186	197	133	196	330	264

8.4 Kommunale musikk- og kulturskoler

Brutto utgifter pr bruker av kulturskoletilbudet og andel av 6-15 åringer som benytter seg av tilbudet har for Overhalla vært forholdsvis stabilt siden 2015. For 2019 ble det en økning i andel som benytter seg av tilbudet, som også reduserte kostnaden pr bruker.

8.5 Bosetting og integreringstjenesten (BIT).

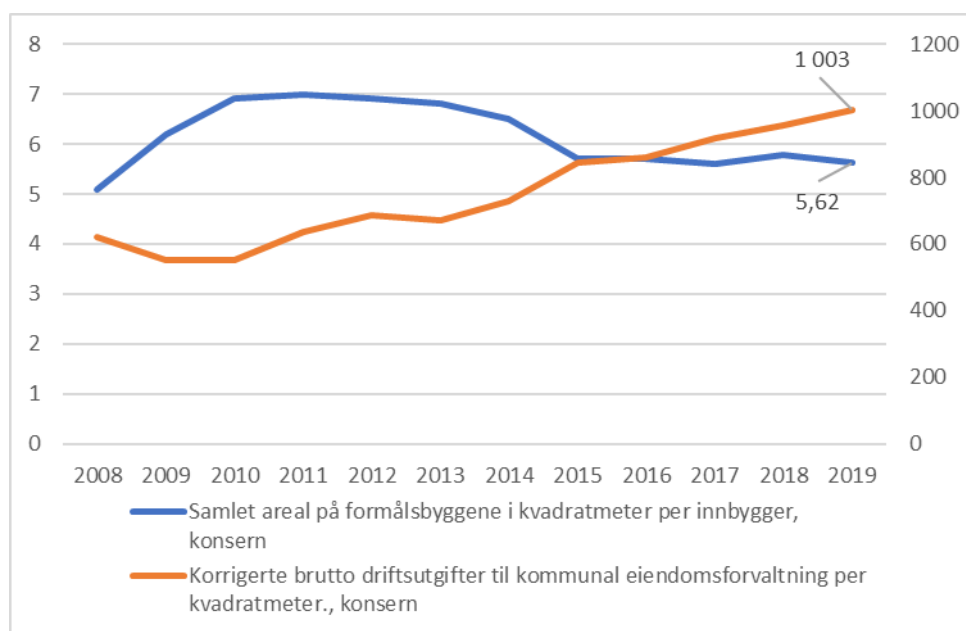
Overhalla kommune bosatte 9 flyktninger i 2019, i tillegg til en i alternativ mottak. Totalt har en da hatt 70 flyktninger innenfor integreringsordningen, hvorav en enslig mindreårig. 2 har i løpet av året flyttet til annen kommune for å gjennomføre videregående utdanning. En er videre anmodet om å bosette 14 i 2020.

Bosetting og integreringstjenesten har 2,3 årsverk som har jobbet direkte med bosetting og integrering. En har hatt mellom 10 og 16 på introduksjon, som blant annet omfattes av norskundervisning som utføres av Namsos opplæringscenter.

9. Teknisk sjef

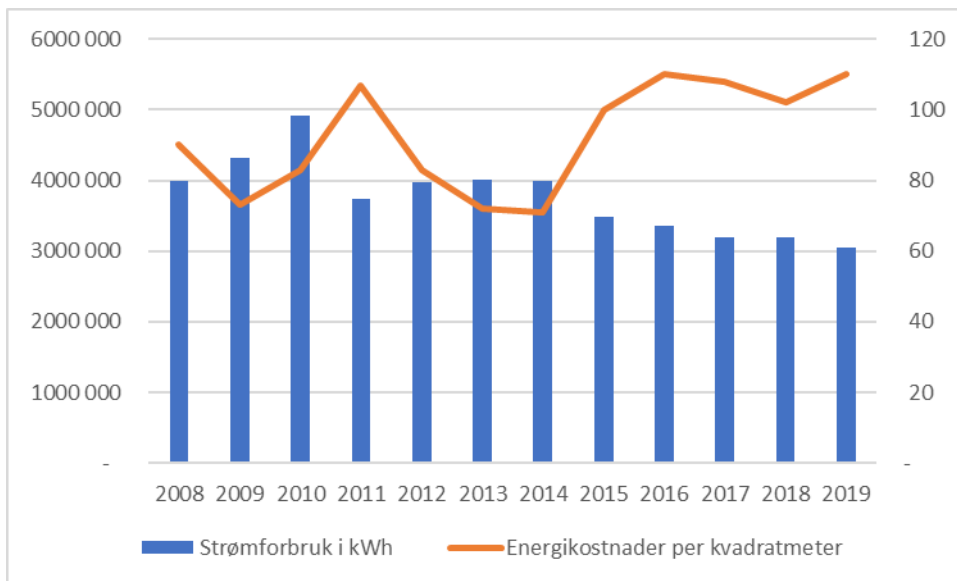
9.1 Eiendomsforvaltning

Dekningsgraden for formålsbygg i m² per innbygger viser at Overhalla har disponert forholdsvis store arealer på bygningsiden. Med en målsetting om mer energieffektive bygg har nøkkeltallet blitt redusert en del i senere år. Noe kan knyttes til økt folketall. Sammenliknet med landsgjennomsnittet og fylket bruker Overhalla noe mindre til formålsbygg i m² per innbygger.

Produktiviteten per m² viser at stort areal, gamle nedskrevne bygg har gitt en lav driftskostnad pr kvadratmeter. Redusert areal har gitt en økning i m² kostnaden. Total er det brukt 22 millioner kroner til formålet i 2019.

Redusert energiforbruk har vært et av kommunens overordnede mål i de senere år. Siste år viser en økning. Energikostnad pr m² påvirkes av pris og forbruk. Alternativ oppvarming og utetemperatur vil også ha innvirkning. Totalt strømforbruk (kWh) viser at en har fått en reduksjon senere år.

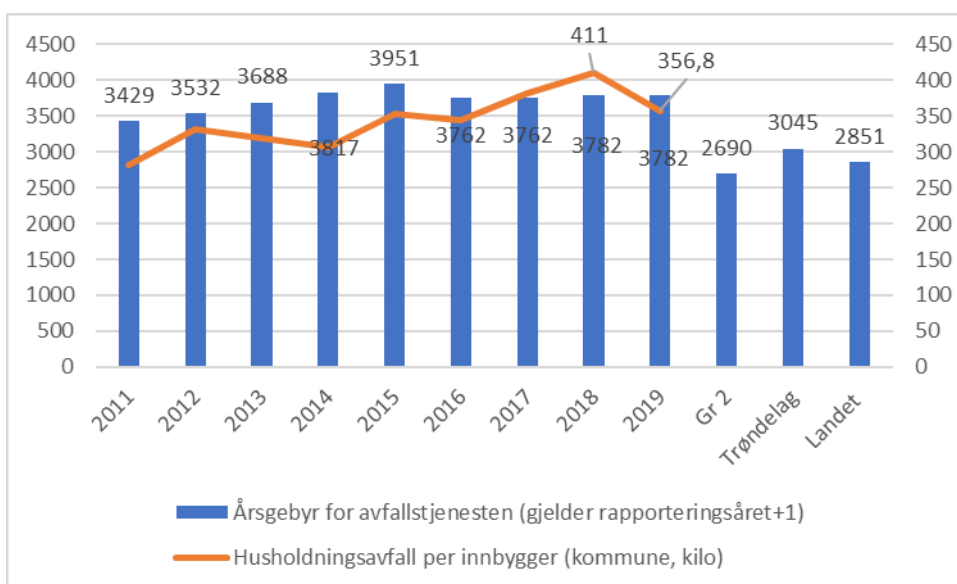
9.2 Kommuneplanens arealdel / kartverk / leke og rekreasjonsareal

Kostratall viser at kommuneplanens arealdel og samfunnsdel er 13 år. Prosessen med revidering er iverksatt.

Overhalla har innsynsmulighet i kartverk via kommunens Internettside. Overhalla har en høy andel når det gjelder leke- og rekreasjonsareal.

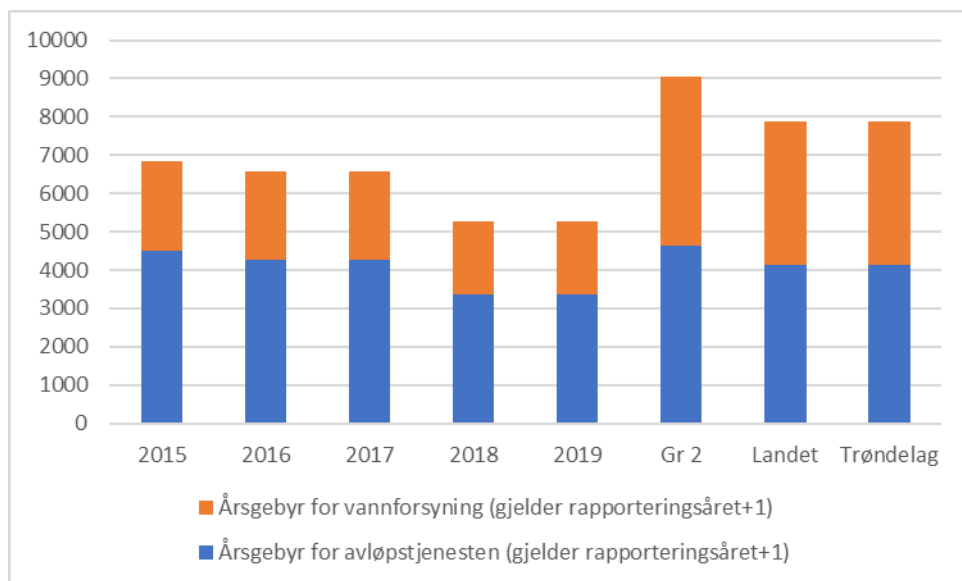
9.3 Avfall og renovasjon

Overhalla har hatt en selvkostgrad på 100 % i 2019. Årsgebyret har tilnærmet vært uendret 4 siste år, men er høyere enn de vi har sammenliknet oss med. Noe av årsaken kan være at gebyret for Overhalla inkluderer alt av levering av husholdningsavfall, mens andre kommunen kan ha tilleggskostnader for enkelte typer tjenester. Husholdningene leverer siste år mindre kilo avfall enn 2018. Det er for 2019 brukt 14.000 kroner av selvkostfondet for renovasjon og er ved utgangen av året 83.000 kroner.

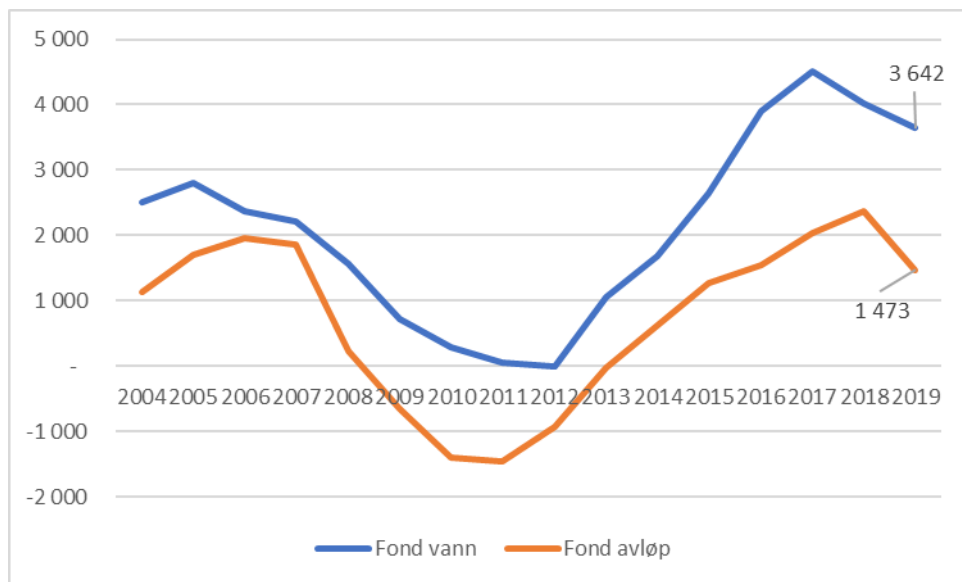

9.4 Vann og avløp

Årsavgiftene for vann og avløp har for Overhalla vært uendret siste år. Overhalla har gjennomsnittlig noe lavere gebyr en landet, fylket og Kostragruppe 2. I forhold til gruppe 2 kostet dette 3800 kroner mindre i Overhalla i 2019.

Selvkostfond for vann og avløp var i en periode negative. En valgte å øke gebyrene slik at en fikk bygd opp fondene. Det er i tiltaksplanen for vann og avløp forutsatt en del større investeringer i kommende år. Det er med grunnlag i det forutsatt at fondene skal disponeres når kapitalkostnadene øker og gebyret skal kunne holdes på samme nivå som i dag.

9.5 Samferdsel

Overhalla har samlet forholdsvis lave kostnader pr km kommunal vei. For 2019 er det bruk 114.000 mot gjennomsnittet i Trøndelag hvor det er brukt 150.000 og landsgjennomsnittet er på 147.000.

